

2 WOMEN GENERATIONS

FROM BERKLEE

“เบิร์คลี่” เป็นชื่อที่ผู้ก่อตั้งคือ ลี เบิร์ค นำชื่อและนามสกุลของเขามากลับกัน

ชื่อนี้มีความหมายสำหรับคนรักดนตรี เพราะเป็นสถาบันสอนดนตรีแห่งบอสตัน, แมสซาชูเซตส์ ที่ได้ผลิตบุคลากรทางดนตรีชั้นเยี่ยมไว้ให้โลกนับไม่ถ้วน ทั้งที่ก้าวขึ้นมาเป็นศิลปินระดับซูเปอร์สตาร์ นักดนตรีชั้นยอดในห้องบันทึกเสียง โดยเฉพาะในด้านดนตรีแจ๊ซ และอาจารย์สอนดนตรี

เหมือนดั่งศิลาแห่งดนตรี ผู้สนใจไขว่คว้าความรู้ทางดนตรีจากทั่วโลก ปราบปรามจะได้เข้าไปดักดวง ซึ่งสามารถเลือกเรียนได้หลายระดับ ไม่ว่าจะป็นคอร์สสั้นๆ หรือระดับปริญญาคนไทยก็เดินทางไปเรียนที่เบิร์คลี่หลายคน สองในจำนวนนั้นคือ สिरากรณ์ มันทราภรณ์ และ เสาวนิตย์ นวพันธ์

คนแรกนั้นเป็นหนึ่งในคนไทยยุคแรกๆ ที่เรียนที่เบิร์คลี่ในช่วงต้นทศวรรษ 1970 ส่วนคนหลังเพิ่งจบมาไม่นานด้วยวัย 20 กว่าปี

ผู้หญิงสองคน สองวัย เลือกเรียนในวิชาที่แตกต่าง แต่สิ่งที่เหมือนกันคือความรักดนตรี

และถัดจากนี้คือคำบอกเล่าจากความคิดและประสบการณ์ของพวกเธอ

คอนเรียนมัธยมที่ ฮิวฟิวด์ โรงเรียนประจำระ-
ดับไฮ-โซ ในเมืองแอตลันตา ประเทศอังกฤษ ช่วงกลาง
ทศวรรษ 1960 เป็นช่วงที่ เลอะ บีเทิลส์ กำลังประสม
ความต่ำเร่สุด ๆ และนั่นเป็นแรงบันดาลใจแรกสุดที่เก็บ
เงินซื้อกีตาร์ตัวแรก

แต่เมื่อได้ยิน เจมส์ เทย์เลอร์ "ไอโอ พายดริฟ
นัมเบอร์ 'Fire And Rain', 'Carolina In My Mind' ที่
เรียบร้อยเลข เจมส์ เทย์เลอร์ เป็นจุดที่ ที ต้องเล่นดนตรี
seriously แล้วล่ะ"

สิราบhorn มัธยมที่หลายคนเรียกเธอว่า คว-
กะที และเธอเรียกตัวเองสั้น ๆ ว่า ที เล่าย้อนความหลัง

หลังจากวัยเด็กที่มาแคว้นเคซอ คกะที ใช้เวลาว่าง
หลังจากวัยเด็กที่มาแคว้นเคซอ คกะที ใช้เวลาว่าง
1965-70 ที่อังกฤษ ก่อนไปเรียนทางด้านอินทียิเรอ คีโชนที่
อเมริกา แต่เพราะความหลงใหลในดนตรี ไม่เพียงตระเวน
ดูคอนเสิร์ตศิลปินดังนับไม่ถ้วน แสดงดนตรีในงานโรงเรียน
เธอดัดสินใจเข้าเรียนที่ เบิร์คสกี โรงเรียนดนตรีชื่อดังแห่ง
บอลตัน ซึ่งตอนนั้นมีคนไทยเรียนอยู่ด้วยคนหนึ่ง

"อาจารย์โป๊ป(พนัสชัย สุขุมิตร) แก่มีบุญคุณกับ
ที มาก" เธอเล่า "แกเองยังไม่จบปี 4 ที กำลังจะขึ้นปี 1
ไม่เคยรู้ว่าจะไปเรียนจริงๆ ต้องเรียนกีตาร์ไฟฟ้า แก่กับบอกว่า
เธอต้องไปซื้อกีตาร์ใหม่ แล้วก็กลาง ที ไปร้านขายเครื่องดน-
ตรีใกล้ๆโรงเรียน เลือกกีตาร์ให้ด้วย อันนี้ต้องยกให้แก่เลข
เพราะรู้ว่ามือ ที เล็ก กีตาร์นี่คือเล็กมาก แต่เป็นกีตาร์แจ๊ซซ์
กับรุ่น ES 175"

1973-77 สปีที เบิร์คสกี เธอจบได้ดีโพลมาด้าน
อาร์เรนจิ้ง แอนด์ คอมโพสิชั่น ก่อนจะมาได้ปริญญาในปี
1980 "ช่วงที่ ที เรียน โรงเรียนยังไม่ fully accredited
แปลว่ายังไม่มียปริญญาให้ ก็จบเต็มที่ที่เข้าให้ รัฐบาลยังไม่
รับรองวิทยฐานะทำงานของมัน เพิ่งให้ในปี 1980 ที เธอกลับ
ไปเรียนอีกเทอมเพื่อจะได้ปริญญาตรี" เธออธิบาย

เบิร์คสกี ไม่ให้แค่ปริญญา แต่ยังให้ชีวิตทางดนตรี
กับ คกะที ด้วย ช่วงที่เรียน เธอได้รู้จักนักดนตรีชั้นนำของ
โลกมากมายที่เป็นเพื่อนร่วมรุ่น, รุ่นพี่ และร่วมวงกร อย่าง
โรล คิมิโอส่า, จอห์น สโตฟีลด์, ไมค์ สเคอร์น, เจ.อาร์. โร-
บินสัน, สตีฟ สมิธ, จาโค พาสทริอัส ฯลฯ และคนสำคัญ
ที่สุด แพท เมธินี ยอดมือกีตาร์แจ๊ซซ์ของโลกที่เธอบอกว่า
"เคยเป็นแฟนกันปลายปี 74 ที เข้าเรียน 1973 คุณแพท
เจ้า 1974 แต่เข้ามาสอน เข้ามาเป็นอาจารย์ อายุ 19 เท่า
กับ เขาอ่อนกว่า ที 2 เดือน"

และเธอก็มีมาของเพลง "Sirabhorn" ของเขา

ความฝันบนคอกีตาร์ ที่ไม่เคยเปลี่ยนแปลง สิราบhorn มันตราภรณ์

โดย ขุนทอง & กองบรรณาธิการ

“ชีวิตก็ผ่านไปจนถึงขั้นนี้แล้ว ตอนนี้เราจะทำอย่างที่ถูกกับหัวใจเรา อยากจะทำว่าวันที่เราตายจากโลกนี้ไป เราทำให้ดีที่สุดแล้ว”

ความทรงจำเหล่านั้นยังคงอยู่แม้จะห่างกันไปแล้วเมื่อ
กะทิ กลับมาเมืองไทย ทำงานสองสามอย่าง แล้วกลับไปทำ
งานในสตูดิโอ พร้อมกับเข้าเรียนปริญญาเอกทางกฎหมาย
เอกด้านกฎหมายบันเทิง

“ตอนไปทำงานที่แอล.เอ. บริษัทหนังใหญ่ ๆ บริ
ษัทบันเทิงทุกบริษัท จะมีแผนกกฎหมาย แล้ว ก็ เป็นผู้ช่วย
ของทนายคนสำคัญคนหนึ่งในวงการ ก็เกิดมีไฟอยากจะทำ
กฎหมาย เพราะไม่รู้กฎหมายอยู่ไม่รอดแม่ที่นั่น รู้ว่าต้องไป
การที่เราไปเรียนเขาจะสอนให้เราคิดให้กว้างให้รอบคอบ แม้
ว่า ก็ ไม่ได้ทำงานด้านกฎหมายตอนนี้ แต่การที่เขาสอนให้
เราคิดให้รอบคอบเป็นพิเศษ แล้วก็พร้อมเสมอที่จะมีอีกข้าง
หนึ่งมาทำให้เรามองดูว่าเราอ่อนแอ ให้เรามองดูว่าที่เราพูดไป
นี้ไม่ใช่ หรือว่าให้คนอื่นเชื่อเรา ทำให้เรามีวิธีป้องกันตัวเอง
ตลอดเวลาเราพูดไป”

หลังจากจบปริญญาเอก กะทิ ทำงานอีกหลายด้าน
รวมถึงตั้งบริษัททางด้านบันทึกเสียงกับแฟนของเธอ - สแตน
คาซายามา ชาวแคนาดาเจเนอรัลระดับโลก(เชส, ฟิงส์ ฟลอร์ซด์,
เอ็กซ์ เจแปน ฯลฯ) และเป็นกรรมการสัคสรรางวัล แกรมมี่
ในที่สุดก็กลับเมืองไทยในปี 1994 ด้วยเหตุผล “โดนแผ่นดิน
ไหวสะเทือน(หัวเราะ)” ครั้งที่ถนนและสะพานในแคลิฟอร์เนีย
หักหลุดเป็นท่อน ๆ

การกลับบ้านครั้งนี้ กะทิ หันกลับมาจับกีตาร์อีก
ครั้ง ทั้งซ่อมทบทวนตัวเอง ออกไปแจมกับเพื่อน ๆ นักดนตรี
และบันทึกเสียงให้ศิลปินบางราย

“ตอนที่ชีวิตนี้รู้ว่าในชีวิตนี้ต้องทำดนตรี แต่ไม่รู้
ว่าคอนไหนนะ เพราะว่ามันก็ไม่พร้อมอะไรอย่างนี้ นี่
เพิ่งมาพร้อมคอนอายุแค่นี้แล้ว ซึ่งคนโดยมากเขาไม่เริ่มใหม่
แล้วนะ(หัวเราะ)” เธออธิบาย “จุดที่เริ่มมี ก็ บอกได้เลย
เพราะว่า ก็ ได้พบกับ แพ็ท เมธินี คือทุกอย่างในชีวิต ก็
ขาดดนตรีไม่ได้ ก็ ไม่อายที่จะบอกว่ารุ่นเดียวกัน แต่ใช้โห
ระดับโลกแล้ว เขาไปไกลกว่าเราจน...สายเกินไปแล้ว ก็ ไม่
คิดอย่างนั้นเลย แล้วพวกศิลปินระดับโลกก็ไม่เคยทำให้เรารู้
สึกอย่างนั้น เราทำให้เรารู้สึกเองนะบางที ก็ แน่ใจว่าตอนที่
ก็ ขบจากเบิร์ดลีนี่ ก็ หุ่ดเล่นนะ เพราะว่าคอนนั้นเป็นยุคที่
ก็ 20 กว่า รู้สึกว่า โห เพื่อนๆแต่ละคนก็...แล้วจะทำทำไม

มันเป็นความคิดคอนนั้น แต่ ก็ ดีใจเพราะว่า ก็ เพิ่งปรับ
ตัวได้

“พูดง่าย ๆ รู้แล้วก่อนจะตายขอให้มันเป็นนักดนตรีที่ดี
แล้วก็ไม่มีวันที่จะสายเกินไป ฉะนั้น ก็ มาเริ่มตอนที่ ก็ อายุ
ตั้งเท่าไรแล้ว เพิ่งเริ่มเล่นกีตาร์มาได้ไม่กี่ปีเอง เราก็เหมือน
เอาใหม่หมดนะ เพราะวันที่หยิบกีตาร์ขึ้นมาเล่น เช่นไม่ได้
เล่นนะ ขอเวลา ก็ หนึ่งชั่ย ตอนนี้เพิ่งเริ่มมีผลงานการเล่น
ความฝัน มีแผ่นออกมาว่ามี ก็ เช่นไซโลเก็ทาร์ให้อย่างนี้ ก็มี
คนชวนทำเทป แต่ว่า ก็ จะทำต่อเมื่อพร้อม เพราะ ก็ จะไม่
ทำเพลงเพื่อขาย ไม่คุ้มกับชีวิต แล้วชีวิตก็ผ่านมาตั้งแต่นี้แล้ว
ตอนนี้เราจะทำอย่างที่ถูกกับหัวใจเราอยากจะทำว่าวันที่เราตาย
จากโลกนี้ไป เราทำให้ดีที่สุดแล้ว ความฝันของ ก็ คืออยาก
จะเล่นแก๊งพ็อทที่จะไปเล่นในนิวยอร์กกับวงแจ๊ซซ์ที่ดีที่สุด
ในโลก ต้องเลือกนิวยอร์กเพราะว่ามันที่สุดแล้ว”

นั่นก็เป็นเหตุผลที่ทำให้เธอต้องซ้อมมืออย่างหนัก
“ก็ ต้องการทำดนตรีใจ ต้องการฝึกฝีมือตัวเอง แต่อย่างน้อย
ก็ บังคับให้ตัวเองนี่อยากจะทำเล่นสด ถ้าเมื่อไหร่เล่นสดจะไม่
ไม่เขยของจริงก็คือคนฟัง คนฟังที่เขาอาจจะทนเราไม่ได้ เขา
อาจจะตำราเราละ อาจจะขำของใส่ ทำให้เรารู้สึกคิดว่าเรา
เล่นอยากมากเลยนะ ซึ่งทำให้เราต้องกลับไปซ้อม คราบโคท
เราคิดว่า ‘โธ่ ฉันเจ๋งแล้ว ฉันไม่ต้องทำอะไรแล้ว ฉันชอบ
ดีทุกอย่างกับบ้าน ฉันมีเงินกินแปดวันฉันเจ๋ง’ จะไม่รู้เลยว่า
ฝีมือดีแค่ไหน คกแคไหน หรือถ้าหลังรุ่นเด็กรุ่นใหม่แคไหน
อย่างน้อย ก็ บังคับตัวเอง เพราะสนุกด้วยนะ ก็ จะออกไป
เล่นสดเสมอ หัวกีตาร์ไปทั่วที่เป็นทุกคืนทุกคลับขอเล่นกับเขา
บังคับตัวเองใจ แม้แต่ว่าอีก 10-20 ปี ที่ฝีมือดีขึ้นแล้ว มา
คิดว่า ก็ เจ๋งแล้ว ‘ไม่มีใครที่จะมาแข่งกับฉัน ฉันไม่ต้องทำ
งานแล้ว เพราะฉันมีดี พอกันอยู่แล้ว’ ไม่มีทางเลย ถ้าเมื่อ
ก็ ทำอะไรวันนั้น ขอให้ใครมายิง ก็ ที่(หัวเราะ) เพราะว่าคง
ไม่หลอกตัวเอง ก็ เจอนักดนตรีเยอะมากที่หลอกตัวเอง”
เธอออกด้วยรอยยิ้มที่มีความหมาย

แม้เธอออกว่าอยากจะเป็นนักร้องทางด้านกีตาร์
แจ๊ซซ์ และตอนนี้กำลังหาตัวเองอยู่ ก็ต้องเล่นเพลงของคน
อื่นไปก่อน แต่เมื่อเธอต้องร้องเพลงด้วยในการเล่นคา
คลับ กลายเป็นว่าฐานะนักร้องมีบทบาทมากขึ้น “เป็นนักร้อง
มากขึ้น ๆ เพราะที่ ก็ จะร้องบอสซาโนว่า ตอนนี้ทุก ๆ คน
ชอบ แล้วก็มีการเพิ่มขึ้น ๆ นี้ เพราะว่าป็นวงเดียวที่จะเล่น
บอสซาโนว่าล้วนเลย เกือบจะไม่มีแจ๊ซซ์ สวิง อะไรเลย ถ้า
เมื่อมีโอกาสจะเดิสวิงเข้าไปด้วย การเล่นคอร์คอบอสซาโน
ว่า มันยากมากที่จะฟังแล้วไม่แจ๊ซ บวกที่อิมโพรไวส์ด้วย

คือเล่นโซโล่ด้วย มันไม่มีใครทำอะไรที่ ถ้าเสียงฟิลิปปิ้นส์ ด้วยเขาเล่นซอซาโนว่า เขาจะมีนักร้องร้องอย่างเดียว แล้ว มีมือกีตาร์ แต่ตอนนี้ ที ทำ 2 อย่าง มันไม่ใช่ร้องอย่างเดียว"

นอกจากนั้นในฐานะนักเล่นกีตาร์แจ๊ซซ์ "ที ต้อง ไม่ลืมการที่จะหัดฮิมโพรไวส์ คือการเล่นโซโล่ตามคอร์ค โปรเกรสชั่นให้ได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่เราจะต้องฝึกจนวันตาย เพราะ นี่คือลักษณะจุดที่เด่นที่สุดของศิลปินแจ๊ซซ์ การที่จะฮิมโพรไวส์ได้ยอดเยี่ยม พูดกันง่าย ๆ ก็คือ มันเหมือนกับการที่เราจะแต่งเพลงทันทีในทิมัน เพราะเขาให้คอร์คเรามา แล้ว เราต้องคิดเมโลดี้ได้ทันที นี่เป็นกึ๋นของศิลปินแจ๊ซซ์ ทุกอย่างที่ดีครบถ้วน ทุกอย่างที่ทำให้ดนตรีเป็นสิ่งที่น่าสนใจที่สุด มันอยู่ในแจ๊ซซ์ คลาสสิกคือเทคนิคการอ่านโน้ต แจ๊ซซ์ คือเทคนิคการอ่านโน้ต พวกเรื่อกพวกป๊อปก็คือการจะเล่นให้ มันมีฟีลิ่ง แล้วก็สนุกด้วย แจ๊ซซ์ก็ต้องการอย่างนั้น และ โทมึงอะไรอย่างนี้ ที่จริงกานาฮิงกฤษเขาเรียกใหม่ แต่คนไทยชอบใช้ศัพท์เปลี่ยน ๆ นั่นแหละอีกอย่างหนึ่งทีศิลปินแจ๊ซซ์ ต้องทำได้คือใหม่ ซึ่ง ที คิดว่าศิลปินที่ฟังมาที่นี้เขาหลากหลาย คือใหม่เป๊ะ ๆ ๆ ๆ เพราะมันที่นี้ที่เขาคือ ไม่มีใครพูดเรื่อง come กับ time โทนคือวิธีให้เสียง เปลี่ยนเสียง โน้ตที่เวลา เล่นโดยวิธีจับ ตำแหน่งวางนิ้ว การคิด"

นอกจากความมุ่งมั่นส่วนตัว การกลับบ้านครั้ง หลังยังทำให้เธอได้รู้ว่าหลายอย่างเปลี่ยนไป มุมมองทางดนตรีของหลายคนก็รู้จักแตกต่างจากเธอไปมาก

"ไม่ได้บอกว่าคุณนะ ไม่ได้บอกว่าคุณหรือลูกนะ ก็ วิธีทำมาหากิน แต่ว่า ที กำลังหาศิลปิน ที ไม่ได้หาเม็ดเงิน ซึ่งทำเพลงเป็น ต้องแยก ที ไม่ได้สนใจที่จะสนิทกับคนที่ เป็นนักร้องก็ทำเพลงเป็น หรือคนที่ทำเพลงเป็นแล้วเกิด มาเป็นนักร้อง แล้วเขาวิญญานไปแล้ว ตอน นี้ส่วนตัว ที คือกกลับมา ที จะเลือกใจว่าคนที่ ที อาจจะคบ อาจจะช่วยเหลือ เขาขยวิญญานไปหรือยัง ถ้าขยไปแล้ว ที จะ คิงวิญญานเขากลับมาได้ยังไง เขาไม่สนใจแล้ว แล้วที ที ขย เรื่องที่ ๆ ที รู้จักอะไรอย่างนี้ สมัยแรก ๆ ที ที กลับมาเมื่อ ปี 80 ตอนนั้นทุกคนมีไฟมีอะไรนี่ ตอนนั้นเขายังบริสุทธิ์ใจ มาก เขาอยากจะทำเพลง อยากจะทำที่ดีที่สุด จริงใจกับตัว เองที่สุด แต่ตอนนี้มันไปกันคนละสายแล้ว ก็ยังคิดอยู่ว่า กลับมาคราวนี้ ที มีหน้าที่ดูแลรุ่นใหม่ที่มิไฟ แต่ไม่อยากจะ เขาไปถึงจุดที่เขาจะต้องขยวิญญาน เราทำเพลง เราทำงาน ได้ แต่เราไม่จำเป็นต้องขยวิญญาน ไม่ได้บอกให้โงะ รู้ เรื่องธุรกิจบ้าง แค่อำให้เรื่องธุรกิจนี้กลืนเราเข้าไปเลย กลืน

ความเป็นศิลปินของเราไปเลย

"เพื่อนฝูงที่ ที รู้จักระดับโลกในต่างประเทศก็ต้อง พวกอเมริกา เพราะ ที ใช้ชีวิตที่นั่นนานมาก พวกเขาไม่เห็น ขยวิญญานเลย เขาไม่เปลี่ยนเลย เพียงแค่รู้ว่าเขาผู้ใหญ่ขึ้น แต่ในแง่การที่เขาจะผลิตเพลงอะไรอย่างนี้ ยังมาจากหัวใจ ตลอดเวลา อันเพื่อทำงานได้ก็แสดงความยินดีด้วย ทำได้เยอะ ก็ยังแสดงความยินดีใหญ่ แต่ว่า ที ไม่ได้บอกให้เพื่อนฝูงคน ๆ ที อาจจะรู้สายกลางมันอยู่ครึ่งโงน และนั่นแหละ ทำเพลง ขยบ้าง แค่อำลิมฝีมือตัวเองนะ ให้มันเปรี๊ได้ทั้ง 2 ทาง

"ศิลปิน นักร้อง นักดนตรีนะ พวกเป็นฮาร์ทิสต์ ระดับโลกพวกนี้ คิดเหอว่าตอนที่เขาคายเขาจะมีอะไรกิน แต่

ที บอกแล้วเน้นอีกว่า ที ไม่ได้บอกจะให้เพื่อนฝูงอดตายถึง ขนาดนั้น แต่ ที อาจจะให้เราภูมิใจตัวเอง ให้เราเป็นศิลปินของประเทศ เรามีสิทธิ์พิสูจน์กันการที่เราผลิตศิลปะออกมา ที ไม่ได้พูดแค่คนตรีแล้ว แต่ ที ไปถามมา ทำไมพี่พูด

“เพลงมันไม่น่าจะหมดอายุนะ หมายถึงเพลง(ไทยยุคนี้) มันน่าจะเป็นเพลงที่ฟัง จนเขาเรียกว่าเป็นสแตนดาร์ด”

พัฒนาแล้ว ทำไมหยุดเป็นคิดปิ่นแล้ว คือทำเพลงขายอย่างเดียว แล้วก็พอได้ผลเงินออกมา นี่คือนี่ที่เขาภูมิใจแล้ว? เขาให้เหตุผลว่า เขาพอใจแล้วที่จะอยู่ตรงนี้ ไม่ต้องการพัฒนาต่อไปแล้ว เขาไม่ต้องการไปจน”

หรือบางคนที่อาจจะคิดว่าคนฟังบ้านเราเป็นอย่างนี้ ก็คือทำเพลงอย่างนี้?

“มันเริ่มแล้วไง คนฟังไม่ฟังเพราะของมันขายไม่ออกแล้วไง” เธอตอบทันที “ที่ออกมาแล้วลอกคนฟัง คนฟังเขาก็เลือกซื้อแล้วไง เหนียวเจอภาวะเศรษฐกิจ ทำให้คนฟังเลือกซื้อ ก็อาจจะเป็นสิ่งที่ดี พวกคัฟจริงจะอยู่รอด ตัวไม่จริงก็ทิ้งไป แต่ขอเน้นว่า ไม่ได้ว่าใครที่ตอนนี้ไม่มีโอกาสที่จะทำเพลงเพื่อขายอย่างเดียวนะ ที ไม่รู้เพราะเขาอยากมีกิน เพราะถ้าเพื่อพูดไป คนก็ต้องว่า ที แม่ว่า ‘ก็เธอมีนี่’ มันไม่ใช่อย่างนั้น ที โดมากับศิลปินที่เขาขอมอดตายเพื่อเขา จะได้ทำโน้ตที่เขาต้องทำ ถ้าเขามีเงินมากก็ดี ไม่มีก็ทรมาน ผ่าก้านานไว้กับผลงาน แล้วผลงานของเขามีประโยชน์คือ ยุคต่อไป เหนียวตอนที่เขาอยู่นะ เขาอาจจะทำชีวิตครอบครัว เขาไว้ไม่ได้ดี เพราะเขาเห็นแก่ตัวพอสมควร เพราะเขาต้องทำสิ่งเหล่านี้ แต่ค่านามมันไม่อยู่แค่ปีปีห้า มันจะอยู่เสมอไป”

กะที ใช้เวลาและเดินทางค่อนข้างมากในการไปงานต่างๆ และพบปะพูดคุยกับผู้คนในวงการดนตรีไทย ความรู้ที่เธอมี ประสบการณ์ที่เธอมี ได้ถ่ายทอดแลกเปลี่ยนกับคนดนตรีรุ่นใหม่ๆ จำนวนไม่น้อย

“ที คิดว่าเด็กรุ่นใหม่มีความสามารถมาก ที สนับสนุนมากเลย เพราะแต่ละคนนี่รู้ตัวว่าเขาทำอะไร แล้วเขาจะถนัด อย่างเวลาที่ ที ไปเล่นหรือไปสัมภาษณ์ตามมหาวิทยาลัย ที ก็เล่าให้เขาฟังว่านี่ความคิดอย่าง ที เป็นยังไง เด็กบางคนจะมาคุยด้วย แล้วก็อยากได้ทฤษฎีอะไร ที ไม่เคยห่วงความรู้นะ ที่บอกอยากได้จริงๆก็มา”

และเวลาอีกส่วนก็ติดตามผลงานเพลงไทย ซึ่งทำให้เธอได้เห็นหลายสิ่งหลายอย่างในผลงานที่ออกมา

“บางคนเขาอาจจะแต่งเพลงมาจากหัวใจ แต่ ที ไม่รู้ไง” เธอบอก “แต่ที่ได้ยินมาที่อื่นๆนี่ เป็น formula ตัวงานเพลงที่ออกมาอีกทีตอนนี้ ถ้าเมื่อเราเอามาแกะนี่นะ สมมุติว่าเพลงช้า เพราะเพลงช้านี้จะฟังง่าย เพราะคนชอบ

เพลงช้าๆ เอามาแกะ ซึ่ง ที เคยใจ เพลงสองเพลงกับศิลปินสองศิลปินจากค่ายใหญ่สองค่ายใหญ่ ที คิดว่าทนรู้จัก ที ไม่เคยรู้มาก่อน ที จะแกะมาเล่นสนุกๆออกอากาศ เล่นรายการวิทยุ โอ๊ะ! แพ้ทีเทิร์นเหมือนกันเปียบเลย มันคือแพ็คทอรี ใจ ที ก็ชอบนะ เพลงมันเพราะนะ แต่เพลงนี้ ที ก็ โห เป็นฟอร์มเมท แต่เขาก็มีความกล้าที่จะ make hit song โอเค.เท่านั้น

“แล้วที่เสิร์ฟที่สุดคือ เพลงพวกนี้นี่โอกาสที่จะเป็นอมตะคือ...เพลงมันไม่น่าจะหมดอายุนะ หมายถึงเพลงมันน่าจะเป็นเพลงที่ฟังจนเขาเรียกว่าเป็นสแตนดาร์ดใจ แจ๊ซซ์นี่สแตนดาร์ดมาตั้งแต่ยุคไหน ตั้งแต่ปีมาแล้ว 60 ปีมาแล้ว ไม่เห็นมันน่าเบื่อเลย เพราะคนเขารู้จักกันทุกยุค ทุกเจนเนอเรชั่น ทำไมเราไม่ทำเพลงแบบนั้น แต่ ที ไม่ได้บอกว่าไม่มีนะ มีนะ ซึ่งตอนนี้เด็กรุ่นใหม่ก็เอาเพลงเก่าๆมาทำ เพลงไทยมีบ้าง แต่ทำไมมันไม่มีมากกว่านี้อะไรอย่างนี้ มันน่าจะมีมากกว่านี้ เพราะเพลงก็เพราะ”

ปัญหาอีกอย่างที่เธอพบและเห็นว่าเป็นข้อดีของการดำรงอยู่ของงานเพลงไทยก็คือการวางขาย ที่มักจะมิก้าทนระยะเวลาอันสั้น

“เทปที่มันทำไปขายเฉพาะดอม่โปรโมท แล้วก็หาไม่ได้อีกเลย ทำไมเทปที่มันออกมามี 20-30 ปี แล้วยังหาได้ ทำไมความที่มันเป็นศิลปินนี้ ในร้านแผ่นเสียงจะมีแผ่นเสียงของเขาอยู่ มีชื่อเขาอยู่ แล้วก็เทปที่ออกมาตลอดเวลา ก็อัพเดทมันก็ขายของมันไปเรื่อยๆ Dark Side Of The Moon อยู่ในชาร์ตบิลบอร์ดมาทีปีแล้ว ตั้งแต่ปี 73 ไม่ใช่เธอ มันก็ขึ้นๆลงๆ มันก็เข้าๆออกๆของมันนะ มันคืออะไรทำไมเราไม่เป็นอย่างนั้น ที ไม่รู้คำตอบ

“ที่พูดนี้ไม่ได้ว่าอะไร ที เสียขายผลงาน มันไม่ได้ออกมาง่ายๆนะ ทุกๆคนที่ทุ่มเทเวลา ทำไมเราจะไปหาซื้อเทปที่เพิ่งออกมาไม่กี่เดือน ก็คือเราหาซื้อไม่ได้แล้วนะหายากมาก เพราะเจ้าของทุกค่ายออกจะหายากมาก ไม่รู้มันบอกได้ว่าไม่มีเลย อะไรอย่างนั้น ซึ่งระบบมันมันผิดตรงไหน นี่ที ที มาบีไม่ได้มาคิดอะไรนะ question mark คอลด”

คมมีอีกหลายเรื่องที่ต้องตั้งคำถาม แต่ที่ไม่ต้องถามคือความตั้งใจของตัวเองที่บอกว่า “กำลังทำปริญญาเอกให้ตัวเอง” นั่นคือการฝึกฝนอยู่ตลอดเวลาแม้ในวัยที่มีเลข 4 วางอยู่ข้างหน้า แต่ด้วยความกระตือรือร้นแบบเด็กสาว

“เพราะว่าวันที่หยุดคือวันที่เราตาย ที ต้องฝึกคิดารเพราะจริงๆ ที อาจจะเป็นศิลปินระดับโลก เป็นความฝันหรือไม่ฝันฝากไว้แค่นี้ก่อน as a player” ■